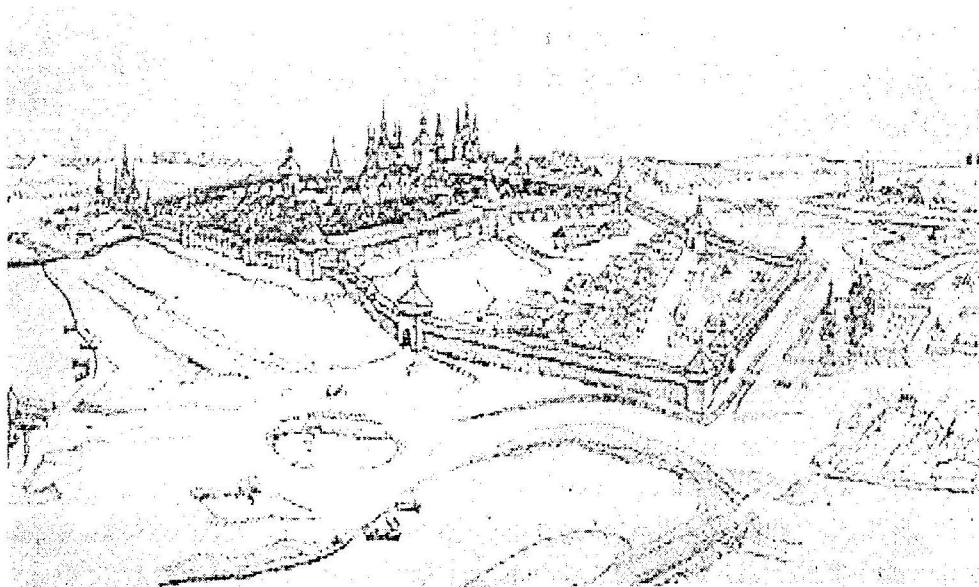

Збірник наукових праць

СЕРІЯ

Історія та географія

Випуск 34

2009

Зміст

Терешенко Д. А. РІВЕНЬ ГРАМОТНОСТІ ПРОВІНЦІЙНОГО НАСЕЛЕННЯ НАПРИКІНЦІ ХІХ СТОЛІТТЯ (НА ПРИКЛАДІ КУРСЬКОЇ ГУБЕРНІЇ).....	3
Кочергін І. О. МИХАЙЛО МАРТИНОВИЧ АЛЕКСЕЄНКО. ЖИТТЯ НА БЛАГО РІДНОГО МІСТА.....	4
Єгоршина О. О. ПРОДОВОЛЬЧЕ ПИТАННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ ТИМЧАСОВОГО УРЯДУ І ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ (ЛЮТИЙ - ЖОВТЕНЬ 1917).....	6
Сорочан Н. А. РЕОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО АПАРАТУ УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ В РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ (ЛИСТОПАД 1918 РОКУ – СЕРПЕНЬ 1919 РОКУ).....	10
Панасюк Р. П. ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ФІЛІЙ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО СОЮЗУ ТА ЇХ ДІЯЛЬНІСТЬ.....	14
Іванцова Н. І. ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ У 20-х РОКАХ ХХ СТОРІЧЧЯ ТА МОЖЛИВІСЬ ВИКОРИСТАННЯ ІСТОРИЧНОГО ДОСВІДУ.....	16
Олянич В. В. КООПЕРАТИВНІ ТОВАРИСТВА СІЛЬСЬКИХ ПРИВАТНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ У 20-х РР. ХХ СТ.....	20
Онiпко Т. В. ВОЛОДИМИР ЗАТОНСЬКИЙ ЯК КООПЕРАТОР У ПЕРІОД ВИХОДУ З ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ 1922 - 1923 рр.....	22
Шевчук С. М. ФОРМУВАННЯ ТЕОРЕТИЧНИХ ЗАСАД УКРАЇНСЬКОГО ГЕОГРАФІЧНОГО КРАЄЗНАВСТВА У 20-х РР. ХХ СТОЛІТТЯ.....	26
Овчаренко В. П. УКРАЇНСЬКА СПЕЦИФІКА ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО РЕЛІГІЙ У 1920-х РОКАХ.....	29
Арзуманова Т. В. ПОЛІТИКА УКРАЇНІЗАЦІЇ ТА СТАНОВИЩЕ ЕТНІЧНИХ РОСІЯН В УСРР В 1920-х РОКАХ (НА ПРИКЛАДІ ХАРКОВА).....	33
Маслов М. П. КУСТАРНЕ ВИРОБНИЦТВО КЕРАМІЧНОЇ ЦЕГЛИ В УКРАЇНСЬКОМУ СЕЛІ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ - ПЕРШІЙ ТРЕТИНІ ХХ СТ.....	37
Бабенко Л. Л. „ВЕЛИКИЙ ТЕРОР” І ПРАВОСЛАВНЕ ДУХОВЕНСТВО НА ПОЛТАВЩИНІ.....	42
Вановська І. М. КУСТАРНА ОБРОБКА ДЕРЕВА В УКРАЇНІ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ – НА ПОЧАТКУ ХХ СТ.....	44
Павленко Л. А. КРАЄЗНАВЧІ СТУДІЇ ЄВГЕНА РИХЛИКА.....	48
Шалашна Н. М. РОЗУМІННЯ ЗМІСТУ НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ В ДІЯЛЬНОСТІ ХАРКІВСЬКОЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ КАФЕДРИ ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ.....	50
Романенко О. В. ЕВОЛЮЦІЯ ТЕОРІЙ ТНК ТА ЕКЛЕКТИЧНОЇ ПАРАДИГМИ ДЖ. ДАННІНГА.....	52
Харламов М. І. ЕКОНОМІЧНИЙ СТАН СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПРОФЕСІЙНИХ ШКІЛ В УСРР у 1921 – 1926 рр.....	54
Вороніна М. С. 8 БЕРЕЗНЯ НА ХАРКІВЩИНІ 20-30 РОКИ ХХ СТОЛІТТЯ: СОЦІАЛІЗАЦІЯ ЧИ ГЕНДЕРНЕ СВЯТО (на архівних матеріалах).....	57
Олянич Л. В. ПРИЧИНИ, ФОРМИ ТА РІВЕНЬ ДІТЯЧОЇ БЕЗПРИТУЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ У 20-30-х РР. ХХ СТ.....	61
Пікалова Т. І. А. Ф. ЛУНЬОВ: ДО 90 РОКІВ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ.....	64
Костюкова О. М. ВЗАЄМОДІЯ ГРОМАДСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ З ТРУДОВОЮ ШКОЛОЮ В 20-30-Х РОКАХ ХХ СТ. В УКРАЇНІ.....	65
Чаговець Т. В. ЖИТЛОВА КРИЗА В ХАРКОВІ У 20-і-30-і РОКИ ХХ СТОЛІТТЯ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПОДОЛАННЯ.....	67
Чернікова І. В. ОСОБЛИВОСТІ ЛІКВІДАЦІЇ ДЕРЖАВНИХ ТА ГРОМАДСЬКИХ ПАМ'ЯТКО-ОХОРОННИХ УСТАНОВ НА ХАРКІВЩИНІ (1920 - 1930 рр.).....	71
Прилуцька Л. А. БОРОТЬБА З БЕЗРОБІТТЯМ У ХАРКОВІ В 20-Х – НА ПОЧАТКУ 30-Х РР. ХХ СТ.: ДЖЕРЕЛЬНА БАЗА ПИТАННЯ.....	76
Мельничук О. А. ОРГАНІЗАЦІЯ ВІДПОЧИНКУ ЗАСТРАХОВАНИХ В УКРАЇНІ У 20-ТІ РР. ХХ СТ.....	79
Борейко Г. Д. ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ СЕРЕДНІХ І ВИЩИХ КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКИХ ЗАКЛАДІВ РІВНЕНЩИНИ.....	81
Терешенко Ю. В. РУХ ДРУЖИН-АКТИВІСТОК 1930-х рр. ЯК ЧЕРГОВИЙ ЕТАП РОЗВИТКУ ЖІНОЧОГО РУХУ В УКРАЇНІ.....	83
Демочко Г. Л. МЕДИЧНА ДОПОМОГА НА ВИРОБНИЦТВІ ХАРКІВ'ЯНАМ НА ПОЧАТКУ 30-х РОКІВ ХХ СТОЛІТТЯ.....	87
Василець В. О. АНАЛІЗ СТАНУ ВИВЧЕННЯ ПРОБЛЕМ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ПІДГОТОВКОЮ РОБІТНИЧИХ КАДРІВ В УРСР у 1930-ті рр.....	88
Романець Н. Р. ОСОБЛИВОСТІ ВИЖИВАННЯ НАСЕЛЕННЯ ДНІПРОПЕТРОВЩИНИ В УМОВАХ ГОЛОДОМОРУ 1932-1933 рр.....	92
Москаленко В. Г. ДІЯЛЬНІСТЬ ВИБОРЧИХ КОМІСІЙ У ЦЕНТРАЛЬНО-СХІДНОМУ РЕГІОНІ УРСР (30-ТІ РОКИ ХХ СТ.).....	95
Іванов С. Ю. МІГРАЦІЯ СІЛЬСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ ДО ХАРКОВА В ПОВОЄННІ РОКИ (1943 – 1959 рр.).....	98
Головка Ж. С. ЖУРНАЛ «УКРАЇНСЬКА МОВА Й ЛІТЕРАТУРА В ШКОЛІ» ЯК КУЛЬТУРОЛОГІЧНЕ ДЖЕРЕЛО (1951 – 1991 рр.).....	99

Наукове видання

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

**СЕРІЯ
«ІСТОРІЯ ТА ГЕОГРАФІЯ»**

Випуск 34

Відповідальний за випуск – Плиско Л. М.
Комп'ютерна верстка – Бородіна О. Б.

За редакцією авторів

Підписано до друку 10.02.2009. Формат 70х108 ¹/₁₆.

Папір офсетний. Гарнітура Таймс. Друк на RISO. Ум.друк.арк. 16,8.

Наклад 400 прим. Замовлення № 420568

Надруковано у СПДФО Ізрайлев Є. М.
Свідоцтво № 04058841Ф0050331 від 21.03.2001 р.
Україна, 61002 м.Харків, вул.Фрунзе, 16

особливе, виховане самим фактом існування музею, світосприйняття випускників і учнів Пархомівської школи не можуть не вражати, не викликати захоплення!

В 1972 р. Пархомівському історико-художньому музею було присвоєно звання «Народний», а з 1986 р. він отримав статус державного на правах автономного відділу Харківського художнього музею.

У 1987 р. А.Ф. Луньова призначили завідувачем музею, який був справою всього його життя. У своєму заповіті засновник музею зазначив тільки одну умову: унікальна колекція повинна завжди знаходитись у Пархомівці.

Луньовське подвижництво вражає своїми масштабами, а головне – результатами. Все, що створено і зроблено ним в житті, заслуговує найвищої оцінки і всенародного визнання. З ініціативи харківської художниці Н. Вербух засновано премію ім. А.Ф. Луньова для відзначення кращої доповіді з історії мистецтва на конференції з історичного краєзнавства молодих учених, яка щорічно проводиться історичним факультетом Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна.

23 жовтня 2008 р. рішенням XXXIV сесії У скликання Харківської обласної ради Пархомівському історико-художньому музею присвоєно ім'я А.Ф. Луньова.

15 січня 2009 р. у виставковому залі ЦНБ університету відбулась презентація книги «Афанасій Федорович Луньов. Статті, спогади, документи, матеріали», виданої за фінансової підтримки Асоціації випускників, викладачів і друзів Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна до 90-річчя з дня народження А. Ф. Луньова.

О. М. Костюкова

ВЗАЄМОДІЯ ГРОМАДСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ З ТРУДОВОЮ ШКОЛОЮ В 20-30-Х РОКАХ ХХ СТ. В УКРАЇНІ

I. Вступ. В сучасних умовах розбудови громадянського суспільства відбувається процес вироблення нових концептуальних підходів до діяльності громадських добровільних організацій, роль і значення яких постійно зростає. В зв'язку з цим стає необхідним дослідження основних напрямів активізації громадських об'єднань в історичному вимірі, зокрема, їх взаємодії з трудовою школою в 20-30-х роках ХХ ст., узагальнення досвіду і об'єктивне висвітлення позитивного та негативного фактору. Історіографічний аналіз показує, що діяльність громадських об'єднань в Україні в 20-30-х роках ХХ ст. досліджувалася різносторонньо, але проблематика, окреслена в статті, окремо комплексно не розглядалась. Так С.В. Свистович визначив роль і місце громадських організацій в політичній системі радянської України [1], В.К. Молоткіна розкрила їх культурно-освітню роботу в умовах НЕПу [2] М.А.Журба сконцентрував увагу на етносоціальних та міжнародних аспектах діяльності громадських об'єднань українського села [3], Ю.С. Степанчук висвітлив діяльність громадських і політичних об'єднань в комплексі соціальної політики більшовицького режиму [4].

II. Постановка завдання. Актуальність питання зумовлюється недостатнім вивченням і осмисленням основних напрямів роботи громадських об'єднань в системі шкільної освіти в 20-30-х роках ХХ ст.

Мета роботи полягає в тому, щоб на основі аналітичного підходу визначити значимість взаємодії громадських об'єднань з трудовою школою в 20-30-х роках ХХ ст. В Україні для поглибленого наукового узагальнення на сучасному етапі.

III. Результати дослідження. Діяльність громадських об'єднань в Україні в 20-30-х роках ХХ ст. відбувалася в складних суспільно-політичних умовах, відповідно до завдань партії і нового уряду, одне з яких полягало в тому, що громадську роботу необхідно піднести на політичну височину. Роль пролетарської громадськості мала велике значення для виконання соціалістичної програми, в якій чільне місце відводилось трудовій школі і визначалося, що радянська школа повинна бути провідником принципів комунізму і єдиного виховного впливу пролетаріату, напівпролетарської та непролетарської маси. В 20-30-х роках школа почала перетворюватися в політехнічну, пов'язуючи шкільне навчання з виробничою практикою та громадською роботою [5, С.4].

Діяльність громадських об'єднань, спрямована на співпрацю з школами, в основному, складалася з інформаційно-агітаційної роботи, з консультацій серед учнівства про створення шкільних осередків та їх діяльність, а також з надання практичної допомоги в організаційних питаннях. Активно в цьому напрямку діяли Товариство сприяння «Юному Спартаку», Товариство «Друзі дітей», Товариство Червоного Хреста, Товариство «Техніка - Масам», Товариство друзів автомобіля та доброго шляху, Товариство міжнародної організації допомоги революціонерам.

Товариство сприяння «Юному Спартаку» підтримувало найтісніший організаційний зв'язок з школою. Його основне завдання полягало в тому, щоб допомагати розвитку дитячого руху в системі позакласної навчально-виховної роботи. З цією метою Товариство відкривало дитячі клуби – читальні, проводило лекції, концерти, дитячі свята, екскурсії, ставило спектаклі [6, С.11-12]. Так, відповідно

до плану роботи Правління Центрального Товариства на 1924 рік, в Харкові, після проведення ремонту, починав діяти Центральний Клуб "Юний Спартак", який територіально об'єднувався з дитячою бібліотекою. В клубі обладнувався кінозал, а також акваріум, тераріум, на підвір'ї – невеликий зоопарк для птахів і звірів Харківської губернії, відкривалася Біостанція Юних Натуралістів ім. К.А. Тимирязева і літній табір на дві тисячі дітей [7, С. 20-24].

Зміст діяльності Товариства "Друзі дітей" засновувався на стовідсотковому охопленні шкіл новоствореними осередками, завдання яких полягало в організації спеціалізованих масових бригад сприяння політехнізації школи, роботі юних піонерів. Осередки охоплювали окремі ділянки навчально-виховного процесу і відповідали за них перед шкільними комітетами і громадськістю, що допомагали вирішенню важливих питань. Наприклад, в зв'язку з стрімкою політехнізацією школи розпочався шефський рух та багато шкіл не мали шефів лише тому, що господарники, не розуміючи важливого значення їх допомоги школі, затримували прикріплення своїх підприємств, а завідувачі шкіл спокійно чекали. І в такий складний період осередки Товариства Харкова примусили директорів шкіл прискорити виконання рішення партії з шефської роботи. Корисною була участь осередків в проведенні систематичного контролю відвідування школярами уроків, під час якого розкривалися різні негативні випадки, коли школярів знаходили в колективах правопорушників, на базарах, на вулиці. Керівництво Товариства підкреслювало, що на цю ланку роботи в школі не завжди звертали увагу інші організації. Завдяки осередкам Товариства, вона перетворилася на важливу й цінну ділянку боротьби з безпритульністю, правопорушеннями і допомоги налагодження зв'язку між школою та батьками, а також у вивченні соціально-побутових умов дітей. Практичними діями Товариство спростовувало думку тих завідуючих шкіл, які вважали, що воно повинно перетворитися в організацію матеріальної допомоги, а це вело до звуження його ролі [8, С. 22-24].

Активно запроваджувало свою діяльність в трудовій школі одне з найдавніших і найчисельніших громадських об'єднань Товариство Червоного Хреста, яке працювало в напрямі соціальної оздоровчо-санітарної і військово-санітарної роботи. Одне з головних завдань Товариства – створення юнсекцій Червоного Хреста підпорядковувалося політичній і громадській місії школи. В селі Солоному на Дніпропетровщині на початку 1930 року члени Товариства вважали, за потрібне організовувати роботу школи так, щоб вона йшла в ногу з життям суспільства, що їх доба – доба соціалістичного будівництва, індустріалізації села, що вони повинні розвинути класову свідомість школярів через самоврядування і юнацькі секції Червоного Хреста. В школі 73 учні були членами юнсекції УЧХ і саме вони дбали про санітарний стан села [9, С. 11]. Відповідно до плану роботи юнсекції УЧХ однієї з шкіл Сумщини на 1930-1931 навчальний рік, визначалося завдання створити ударні бригади для оздоровлення побуту школярів, організувати санітарний догляд за приготуванням гарячих сніданків, відкрити пункт першої допомоги в школі, систематично проводити генеральні санітетки, розробити питання організації взимку і влітку оздоровчих екскурсій [10, С. 17]. Значну увагу юнсекції приділяли гурткам першої допомоги. Такий гурток працював і організовував навчання при Іванковецькій секції ЮЧХ Проскурівської округи. В травні 1931 року цей гурток закінчили 55 слухачів, яких розподілили на бригади і прикріпили до колгоспу, щоб надавати першу допомогу колгоспникам [11, С. 8].

Всеукраїнське Товариство "Техніка - Масам" піднімало питання про розробку методів та організаційних заходів з виховання конструкторських нахилів і раціоналізаторства в масовій трудовій школі. Такий підхід використовувався з метою наукового вивчення особливостей інтелекту, навичок і спеціальних здібностей майбутніх конструкторів. Товариство особливо активізувало свою діяльність в кінці 20-х років, коли країна була охоплена індустріалізацією. Воно спрямовувало свої сили на вирішення важливого економічного і політичного завдання – озброїти народні маси елементарними технічними знаннями, ліквідувати в країні технічну неписьменність. Товариство ставило питання про роботу трудової школи в період великої реконструкції сільського господарства і промисловості. Підкреслювалося, що школа нового суспільства, яка вважалася найсуспільнішою в світі, в той же час не була найтехнічнішою. Піднімалося питання про те, що масова народна школа не має навіть таких близьких до техніки предметів як графічна грамота та ручна праця. І приводилося сміливе для 1920-х років порівняння стану технічної освіти радянської школи і Сполучених Штатів Америки. Зокрема виокремлювався той факт, що Сполучені Штати в епоху "промислової гарячки" 60-х років XIX століття почали ліквідацію технічної неписьменності з шкіл [12, С. 7-8].

В організації технічної шкільної освіти було задіяне Товариство друзів автомобіля та доброго шляху. Воно організовувало свою роботу в напрямку об'єднання радянської громадськості навколо справ автоматизації транспорту, широкого впровадження механічного транспорту для здійснення господарських і культурно-соціальних завдань, а також на допомогу уряду та місцевим органам влади в поліпшенні діючих шляхів і спорудженні нових. Товариство допомагало трудящим набути технічні

в автомобільній та шляховій справі. З цією метою на першому Всеукраїнському з'їзді Укравтодор в 1929 році було прийнято рішення про те, що необхідно звернути увагу Наркомосвіти на важливість шляхової справи та вважати за потрібне опрацювати питання про викладання шляхової справи в школах нижчого ступеня [13, С. 112-113].

Ідейним провідником соціалістичного виховання в трудовій школі в 20-30-х роках було Товариство міжнародної організації допомоги революціонерам (МОДР). Його керівники відмічали: "Ми хочемо, щоб наша молодь ввібрала в себе ту волю до боротьби і перемоги над капіталом, яка була такою характерною для старого покоління революціонерів". Товариство розробило рекомендації з організації взаємодії своєї роботи з школою, відповідно до яких пропонувалося опрацювати з школярами спеціальний модрівський матеріал про Жовтневу революцію і Парижську Комуну, обладнати спеціальний куточок МОДРу, організовувати модрівські вечори, пов'язані з революційними святами. Ставилося питання про перспективну участь школярів в постійній роботі МОДРу. Діяльність Товариства в школі здійснювалася через модрівські шкільні гуртки. Зокрема, впроваджувалася його ідейна програма, в якій визначалося, що МОДР класова організація, яка підтримує світовий пролетаріат і тому широкій масі вчителів, яке прагне відповідати вимогам радянської школи необхідно встановлювати з ним тісні зв'язки [14. С. 17-18].

IV. Висновок.

Таким чином, громадські об'єднання України в 20-30-х роках цілеспрямовано взаємодіяли з трудовою школою. Їх діяльність, відповідно до політехнізації школи, була заполітизованою. Але добровільні Товариства допомагали вирішувати багато складних завдань навчально-виховного процесу, які є актуальними і на сучасному етапі, зокрема, підвищення технічної освіти зовнішньо-політичних знань, оздоровчо-санітарної роботи, позакласної виховної роботи, залучення учнів до громадської активності. Громадські об'єднання мали значний вплив на трансформаційні процеси, які відбувалися в системі освіти в 20-30-х роках, що потребує подальшого глибокого дослідження, з урахуванням всіх негативних і позитивних сторін їх діяльності.

Список джерел та літератури

1. Молоткіна В. К. Вплив більшовицької ідеології на діяльність добровільних товариств України в умовах НЕПУ (1921-1929р.р.) /В.К. Молоткіна/Україна Соборна: Збірник наукових статей.-Вип.4.-Т.1.-К.:Інститут історії України НАН України, 2006.-С.-168-172.
2. Свистович С.М. Громадські організації в політичній системі радянської України в 20-30-ті роки ХХ століття /С.М.Свистович/Україна Соборна:Збірник наукових статей.-Вип.4.-Т.1.-К.:Інститут історії України НАН України, 2006.-С.-203-208.
3. Журба М.А. Громадські об'єднання українського села: етнонаціональні та міжнародні аспекти діяльності (20-30р.р. ХХст.): автореферат дис. на здобуття наук.ступеня доктора історичних наук: спец.07.00.01. «Історія України»/М.А. Журба.-Донецьк,2003.-34с.
4. Степанчук Ю.С. Діяльність громадських і політичних об'єднань УСРС в контексті соціальної політики більшовицького режиму в 1920-х початку 30-х років ХХ ст. /автореферат дис.на здобуття наук. ступеня кандидата історичних наук: спец.07.00.01. «Історія України»/Ю.С. Степанчук.-Вінниця, 2006.-19с.
5. Розовський Г.Б. Громадську роботу на політичну височину //Г.Б.Розовський.-Х.б.в.. 1932 - 30с.
6. Устав Всеукраинского Общества Содействия «Юному Спартаку».-Х.б.в.-1923.-24с.
7. Там само.
8. Розовський Г.Б. Вказана праця.
9. Колодченко О. Організуємо Юнсекцію УЧХ/О.Колодченко//Червоний Хрест.-1930.-№3.-С.11.
10. Зразковий план роботи юнсекції Червоного Хреста при школі на 1930-31 рік на Сумщині//Червоний Хрест.-1930.-№23-24.-С.17.
11. Фіма. Несемо санітарні знання/Фіма// ЮЧХ, орган юнацької секції Червоного Хреста України, додаток до журналу «Червоний Хрест».-1931.-№6.-С.1-8.
12. Єрмакович С.Школа та «Техніка Масам»/ С.Єрмакович// Техніка Масам.-1929.-№9.-С.7-8.
13. Перший Всеукраїнський з'їзд Укравтодору (витяги з промов та постанов)/Товариство друзів автомобілю та доброго шляху. Укравтодор.-Х.:Видання Укравтодору,1929.-126с.
14. Маковский Б. Учитель, его работа и МОПР/Б.Маковский//МОПР.-М.: Издательство ЦК МОПР СССР.-1926.-№4.-С.17-20.

Т. В. Чаговець

ЖИТЛОВА КРИЗА В ХАРКОВІ У 20-І-30-І РОКИ ХХ СТОЛІТТЯ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПОДОЛАННЯ

Розвиток житлового господарства й житлове будівництво є основною функцією розвитку міського господарства в цілому. У 20-і роки ХХ століття житлова проблема була найбільш гострою. По-перше, житло, зруйноване під час громадянської війни, не могло відповідати вимогам бурхливого